

УДК 346.543:332.834

JEL Classification: G18; G28; H61

THE DEVELOPMENT OF A TYPOLOGY OF STATE AUDIT IN THE INTERNATIONAL AND NATIONAL PRACTICE

L. Dikan I. Shevchenko

In terms of the European integration processes which are taking place in Ukraine, the importance of the formation and development of state audit is increasing. This is due to the fact that the introduction of this form of the state financial control needed changes in the ideology of the latter, the organizational structure and working methods of the supervisory authorities, whose main task was the inspection of the performance of the ministries, departments and budgetary institutions to see if they achieve their goals. This change in the state control philosophy resulted in a number of theoretical and practical problems requiring immediate solutions. One of these problems is determining the types of state audit and development of their classification.

A research has been undertaken into the theory and practice of defining the types of state audit. An audit classification has been developed.

The following research methods have been used: analysis, synthesis, comparison and theoretical generalization.

As a result of the research the international experience of defining the state audit types has been described. The national practice of the state audit typology carried out by the State Audit Office of Ukraine has been outlined. On the basis of the analysis of development of the system of state control and audit and further generalization, a classification of state audit has been developed and proposed.

State audit has been found to be a prerequisite for successful operation of the financial system of any state and the main government function nowadays. Thus, the scientific newness of the findings is the development of state audit classification. In the future, constructing a system of state audit has been proposed.

The proposed classification of state audit provides a theoretical basis for the development of practical recommendations on the order of conducting every kind of state audit.

Keywords: state audit, performance audit, audit of compliance, financial audit.

РОЗВИТОК ТИПОЛОГІЇ ДЕРЖАВОГО АУДИТУ В МІЖНАРОДНІЙ ТА НАЦІОНАЛЬНІЙ ПРАКТИЦІ

.....

Дікань Л. В. Шевченко І. О.

В умовах євроінтеграційних процесів, що відбуваються в Україні, посилюється значущість формування та розвитку системи державного аудиту. Обумовлено це тим, що впровадження цієї форми державного фінансового контролю потребувало зміни ідеології останнього та перебудови організаційної структури й методів роботи контрольних органів, головним завданням яких стало проведення перевірок результатів діяльності міністерств, відомств та бюджетних установ щодо досягнення поставленої перед ними мети. Така зміна філософії державного фінансового контролю призвела до виникнення ряду проблемних питань теоретичного та практичного характеру, які потребують негайного вирішення. Однією з таких проблем є визначення видів державного аудиту та розроблення його класифікації.

Досліджено питання теорії та практики виокремлення видів державного аудиту й розроблено його класифікацію.

Використано такі методи дослідження, як: аналіз, синтез, порівняння та теоретичне узагальнення.

У результаті проведеного дослідження розкрито міжнародний досвід виділення видів держаного аудиту. Окреслено національну практику типології державного аудиту, що здійснює Державна аудиторська служба в Україні. На основі здійсненого аналізу розвитку системи державного контролю та аудиту й подальшого узагальнення запропоновано розроблену класифікацію державного аудиту.

Визначено, що в сучасних умовах господарювання державний аудит є обов'язковою умовою успішного функціонування фінансової системи будь-якої держави та головною функцією її управління. Таким чином, наукова новизна визначених результатів полягає в розробленні класифікації державного аудиту. У подальшому слід побудувати систему державного аудиту.

Механізм регулювання економіки

Запропонована у статті класифікація державного аудиту створює теоретичне підґрунтя для розроблення практичних рекомендацій щодо порядку проведення кожного виду державного аудиту.

Ключові слова: державний аудит, аудит ефективності, аудит відповідності, фінансовий аудит.

.....

РАЗВИТИЕ ТИПОЛОГИИ ГОСУДАРСТВЕННОГО АУДИТА В МЕЖДУНАРОДНОЙ И НАЦИОНАЛЬНОЙ ПРАКТИКЕ

Дикань Л. В. Шевченко И. А.

В условиях евроинтеграционных процессов, происходящих в Украине, усиливается значимость формирования и развития системы государственного аудита. Обусловлено это тем, что внедрение этой формы государственного финансового контроля требовало изменения идеологии последнего и перестройки организационной структуры и методов работы контролирующих органов, главной задачей которых стало проведение проверок результатов деятельности министерств, ведомств и бюджетных учреждений на предмет достижения поставленной перед ними цели. Такое изменение философии государственного контроля привело к возникновению ряда проблемных вопросов теоретического и практического характера, которые требуют немедленного решения. Одной из таких проблем является определение видов государственного аудита и разработка их классификации.

Исследованы вопросы теории и практики выделения видов государственного аудита и разработана их классификация.

Использованы такие методы исследования, как: анализ, синтез, сравнение и теоретическое обобщение.

В результате проведенного исследования раскрыт международный опыт выделения видов государственного аудита. Обозначена национальная практика типологии государственного аудита, которую осуществляет Государственная аудиторская служба в Украине. На основании проведенного анализа развития системы государственного контроля и аудита и последующего обобщения предложена разработанная классификация государственного аудита.

Определено, что в современных условиях хозяйствования государственный аудит является обязательным условием успешного функционирования финансовой системы любого государства и главной функцией ее управления. Таким образом, научная новизна полученных результатов заключается в разработке классификации государственного аудита. В дальнейшем следует построить систему государственного аудита.

Предложенная в статье классификация государственного аудита создает теоретические основы для разработки практических рекомендаций по порядку проведения каждого вида государственного аудита.

Ключевые слова: государственный аудит, аудит эффективности, аудит соответствия, финансовый аудит.

.....

In terms of the European integration processes which are taking place in Ukraine, the importance of the formation and development of state audit is increasing. This is due to the fact that the introduction of this form of the state financial control needs changing the ideology of the latter and restructuring the organizational structure and working methods of the regulatory authorities, whose main task was the inspection of the performance of the ministries, departments and budgetary institutions to see if they achieve their goals.

This change in the philosophy of the state financial control has led to a number of theoretical and practical issues which require immediate solution.

Many publications of scholars and practitioners were dedicated to the issue of development of the state financial control system in general and the state audit in particular. Thus, the papers of such natinal scientists as L. V. Dikan [1; 2], I. K. Drozd [3], Yu. B. Slobodianyk [4], L. V. Sukhareva [5], I. Yu. Chumakova [6], and many others are devoted to the improvement of methods of control measures, use of advanced methods of control, problems of implementing the internal and external state audit.

However, the clarification of the principles of the cornerstones of this process has not received logical conclusion and requires thorough investigation, which above all should be based on the generalization of existing experience in science and practice in the field of classification of state audit. This determines the rationale of the chosen research topic.

The goal of the research is to highlight the issues of the theory and practice of singling out the types of the state audit and develop its classification.

To achieve this goal, the following tasks were set:

to study the international experience of defining state audit;

to characterize the national practice of typology of state audit;

to develop the classification of state audit.

The research has determined that state oversight authorities of foreign countries in the initial period of their formation performed a wide range of tasks and had a significant number of obligations relating to the control and state funds.

With the development of the social and economic relations in foreign countries the qualitative changes in the sociological and economic, political, institutional and other areas took place.

These processes directly or indirectly influenced the formation of the system of financial control, the selection of its independent financial control of enhancing their role in government to prevent various abuses and violations in spending budget funds.

Thus, in the middle of the last century, the state financial control authorities of several countries (Canada, Sweden and

others) started to inspect the public expenditure not only for compliance with the legislation, but also in terms of social utility.

That is why along with the financial audit, such kind of state audit as efficiency audit began to develop. Later, at the end of the twentieth century (in 1995) the International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) identified the four major categories of audits in state finance: regularity audit, economy audit, efficiency audit, effectiveness audit.

At the beginning of the XXI century the regularity audit, economy audit and effectiveness audit were consolidated in the financial audit, which was effective as audit of financial and economic activity and contained elements of audit of financial statements and audit for compliance with the law.

In 2013 changes in audit standards INTOSAI were made according to which three types of state audit were distinguished: financial audit, performance audit, compliance audit [7].

Thus, today the standard ISSAI 100 gives the following definition of these types of audit:

financial audit is focused on checking how fully and fairly financial information is presented in the financial statements of audit and how it complies with current legislation. It is implemented by obtaining sufficient and appropriate audit evidence to express the auditor's opinion that the financial statements are free of material misstatement due to fraud or error.

performance audit is focused on whether there are mediators, programs and organizations in accordance with the principles of economy and efficiency and whether there is scope for improvement. Activity is assessed based on appropriate criteria and analysis of the problems. The goal is to get answers to key aspects of audit and security and provide recommendations for their improvement;

compliance audit is focused on checking how a subject corresponds with the authority, defined as criteria. Compliance audit is done by assessing how the activities, financial transactions and information comply with the power of those who conduct the audit.

In addition, ISSAI 100 provides for other state audits on any subject relating to the responsibility of management and persons with authority for the proper use of public resources.

Based on a thorough study of the experience of the scientists in international typology and classification of state audit, the authors have summarized the main features of the comparison which differentiates these types of state audit in accordance with INTOSAI (Table 1).

Table 1

Comparative analysis of the financial audit, regularity audit (summarized on grounds of the analysis)

Characteristic of the comparison	Financial audit	Compliance audit	Performance audit
Normative regulation	principles of Financial Audit"	ISSAI 4000-4999 "The Guiding Principles of Compliance Audit"	ISSAI 300 "The Fundamental Princi- ples of Performance Audit"; ISSAI 3000-3999 "The Guiding Principles of Performance Audit" te Finance"; ISSAI 100 "The Fundamental
Goal	on the reliability of accounting and financial statements in all material aspects (the criteria: accordance with the law)	activities, financial transactions of and information, in all material a aspects, with the existing legis- lation and standards organiza- tions	To prepare the findings and recommen- dations (according to the audit engagement) according to the accounting systems, control and management, useful for taking he management decisions and improve data systems based on the criterion of economic feasibility, effectiveness and productivity
Subject	Financial position, activities, cash flows or other items that are recog- nized, measured and recorded in the accounting records, financial documents	audit activities, financial transac- f tions or information	Any information useful and necessary or decision making
Criteria	Financial statements and management documents	may be specific or more general, and can be taken from different sources, including laws, regu- lations, standards and best practices	
Members of the audit results	Most external to the organization, internal users	but the results are useful for I	nternal users, managers at different levels
Audit procedures	Observations, request, recalculati cedures focused on monitoring full	compliance of documents	Dbservations, request, recalculation. The emphasis is on analytical procedures, isted by a specific task
Documenting audit	Forms of working papers are not det	ermined. The number of documen	ts depends on the nature of the problem

Table 1 shows that the financial audit and the compliance audit have different goals, subject and criteria of the implementation which confirms the need for differentiation of them in the law.

Also, significantly different is the financial audit and the performance audit. However, the experience of international practice has shown that these two types of audit may partially overlap. In this case, the type of audit will depend on its goals [1].

With regard to the national practices of the typology state audit, it should be noticed that as of today the state audit

is determined by the law of Ukraine "On the Main Principles of State Financial Control in Ukraine" dated 26.01.1993 No. 2939-XII. However, this act does not clearly specify what kinds of state audit can be carried out by different authorities of the state financial control – the State Financial Inspection of Ukraine and the Clearing House of Ukraine.

At the same time, according to the concept of the state internal financial control until 2017, the State Financial Inspection (as defined by the Cabinet of Ministers of 28 October 2015 No. 868, the State Audit Office) is the authority that carries out internal audits and the Clearing House – the external audit.

Механізм регулювання економіки

As a part of this concept, Ukraine gradually implemented the model of the state internal financial control in the public sector. The basis of the internal control model (in the terminology of the EU – financial management and control) is the manager responsible for the management and development of the body as a whole. According to the Concept of the State Financial Control it acquires the signs of the previous and current control and is considered the internal. External control, in accordance with Art. 98 of the Constitution of Ukraine, is fixed with a single body – the Accounting Chamber which is the external control body.

It should be noted that the success of the implementation process of internal control depends on the launch of European standards of internal control institutions and public sector organizations. The system of the state internal financial control aims to ensure compliance of financial management and control, internal audit with legal requirements and the principles of financial management, transparency, economy, efficiency and effectiveness.

Thus, the stages of formation and development of the state audit in Ukraine in general and the state financial audit of budget programs in particular is divided into five periods (Fig. 1).

Fig. 1. The periodization of the formation and development of the state audit in Ukraine in general and the state financial audit of budget programs in particular

It should be noted, that in Ukraine, the beginning of the formation and development of state audit was laid in 1996 with the foundation of the Accounting Chamber of Ukraine, which became a permanent body of the external control of public finances.

However, the most important periods for the development of the state audit in Ukraine in general and the state financial audit of budget programs in particular were the second and third ones because at this time, in order to improve supervision and auditing work in accordance with the decree of the President of Ukraine in 2000, the Main Control and Revision Office of Ukraine received the status of a central executive body.

Ukraine received the status of a central executive body. Moreover, according to the Law of Ukraine "On State Control and Auditing Service in Ukraine" as amended on 05.01.2006, revision and inspection as the main form of control was replaced by the state financial audit and inspection. In addition, the wording of the Act of 11.03.2007 for forms of control was added by checking state procurement. Later, in 2010, in the course of the administrative reform the Main Control and Revision Office of Ukraine was reorganized into the State Financial Inspection of Ukraine.

The last event, which according to the author, has completed the phase of the development of the state financial control and the state audit in Ukraine was the wording of the Act of 12.02.2012 when it changed its name from "On the State Control and Auditing Service in Ukraine" to "On the Basic Principles of the State Financial Control".

According to the author, special attention should also be paid to the fourth and fifth periods of the formation and development of the state audit in Ukraine in general and the state financial audit of budget programs in particular (Fig. 1).

Thus, the fifth period is the beginning of the state financial audit of budget programs. This period continues up to this time. However, it should be noted that the changes that have occurred in the control of public finances in recent years, due to Ukraine's European integration policy and the main requirement of the European Community aim to "to ensure transparent and efficient management of public finances".

This kind of state audit, conducted by the State Audit Office of Ukraine is defined in the subordinate act, from which it follows that today in Ukraine this authority of the state financial control carries out the following types of state audit:

state financial audit of business entities;

state financial audit of individual business transactions (operational audit);

state financial audit of local budgets;

state financial audit of budget programs (performance audit).

The interconnection between the different types of state audit in foreign and national practices (in terms of the state audit which is carried out by the State Audit Office of Ukraine) is shown in Fig. 2.

Fig. 2. The interconnection between the different types of state audit in foreign and national practices (in terms of the state audit which is carried out by the State Audit Office of Ukraine)

38

As to the types of state audit which is carried out by the Accounting Chamber of Ukraine, the authors note that they are clearly identified in the new Law of Ukraine "On the Accounting Chamber" dated 02.07.2015 No. 576-VIII [8].

Under this legislative act the Accounting Chamber of Ukraine carries out the financial audit and the performance audit. Thus, Art. 4 of the Law of Ukraine "On the Accounting Chamber" gives the following definition of these types of the state audit:

financial audit consists in monitoring, analysis and evaluation of the accuracy, completeness of accounting, reliability of reporting and revenues and expenditures of budget, establishing the actual state of affairs regarding the intended use of budgetary funds, compliance of transactions with budget funds;

performance audit involves the establishing of the actual state of affairs and provides the assessments of timeliness and completeness of budget revenues, productivity, efficiency, economical use of state funds by administrators and recipients, legality, timeliness and completeness of management decisions made by the participants of the budget process, the state of internal control of budget funds" [4].

It should be mentioned that the performance audit and the financial audit have both common and distinctive features. Thus, financial audit focuses on figures, while in the case of performance audit significant time is given to communication with people. State auditors in conducting these types of audit implement the tasks of the same type, for example, evaluate and explain the activities of those whom they control. At the same time, performance audit is carried out mainly where there is a social problem, public dissatisfaction with the quality of services, etc., and it must find a solution. Financial audit is backward from the flows of the budget (in their consumption, regardless of the performance or failure of the performance indicators program, there is an objective need for the current or subsequent financial control over the reliability of financial reporting and the legality of the use of budget funds).

It is also worth saying that today, in Ukraine, there are standards of the state finance audit provided by the Accounting Chamber of Ukraine as supreme institution for making the financial control, the audit of regularity and accuracy and the efficiency audit [2].

Further research of the current legislative and regulatory basis makes if possible to generalize the types of the state audit, that are conducted today in Ukraine (Table 2).

Table 2

	Views on the definition of	of the state audit in the	literature and legislation	(compiled by the authors)
--	----------------------------	---------------------------	----------------------------	---------------------------

Concept definition	ISSAI 100	Standards of audit INTOSAI	The Commercial Code of Ukraine	The Budget Code of Ukraine	The Law of Ukraine "On the Main Principles of State Financial Control in Ukraine"	The Law of Ukraine "On the Accounting Chamber of Ukraine" dated 02.07.2015 No. 576-VIII	Resolution No. 1017 dated 10.08.2004	Resolution No. 698 dated 12.05.2007	Resolution No. 361 dated 25.03.2006	Resolution No. 214 dated 25.06.2014	Resolution No. 1001 dated 28.09.2011	The concept of the development of state inter- nal financial control	The strategy of the development of state finner and the nance management	Standards of the internal audit	Standards of the state finance audit
State financial audit			+	+	+										
Internal audit				+	+						+	+	+	+	
External audit				+	+							+			
Audit of state finances		+													
Audit of the state sector	+														
Financial audit	+	+				+								+	
Compliance audit	+													+	
Audit of administrative activi- ties		+													
Audit of economic activity		+													
Performance audit	+	+				+	+							+	
Efficiency audit		+													+
State financial audit of busi- ness entities									+						
State financial audit of indivi- dual business transactions										+					
Operational audit										+					
State financial audit of local								+		-					
budgets															
State financial audit of budget programs							+								

Table 4 (the end)

The authors also note that the terminology concerning state audit cannot be considered complete without summarizing the views of national and foreign scientists presented in Table 3.

Table 3

Views on the definition of state audit in the literature
and legislation

Definition concept	E. V. Mnich	E. M. Dusaeva	V. C. Stepashin	E. V. Galanskov	L. V. Dikan	O. A. Shevchuk	N. I. Ruban, O. G. Riabchuk	V. K. Symonenko, O.I. Baranovsky, P. S. Petrenko
State financial audit	+							
Efficiency audit		+	+		+	+		
Performance audit								
State financial audit of business entities							+	
State financial audit of budgetary institution	+							
Financial and economic audit							+	
State financial audit of individual business transactions								
Operational audit					+			
State financial audit of local budgets	+							
State financial audit of budget programs	+							
State financial management audit of state and municipal property	+						+	
Rationality audit						+		
Adequacy audit						+		
Comprehensive audit programs				+				
Audit assessing the effectiveness					+			
Management audit					+			
Audit of administrative activities								+

On the basis of the analysis of the system of state control and audit and further generalization, the authors propose the following classification of the state audit (Table 4).

Table 4

Classification of the state audit (developed by the authors)

Classifications	Types of state financial control					
1	2					
The purpose of implemen- tation	 evaluation of the effectiveness of management activities; assessment of the achievement; assessment of the risks affecting the achievement of results; increasing the effectiveness of the program budget 					
The direction of the impact of the subject on the object of control						
Completeness of coverage of the state audit	1) continuous; 2) selective					
The object of the control	 legislative bodies; central authorities; state institutions; other entities of the state sector 					
The level of the budget program	1) state; 2) regional					
The nature of the source control	1) documentary; 2) actual					

	Table 4 (the end)
1	2
The aspects of control	 analysis and assessment of financial and economic activity of the entity; assessing the validity of the goal of the program; analysis of compliance of tasks and objectives of the program; evaluation of program quality indicators; evaluation of the volume of expenses; evaluation of local budgets
Completeness of cover- age to be tested	1) complex; 2) thematic; 3) counter
Data sources	1) documentary; 2) actual
Time to perform control actions	1) preliminary; 2) current; 3) next
Levels of implementation	1) governance; 2) local control

Thus, the state audit is currently of great value, its importance in the national economy is caused by its place and role in all spheres of social reproduction. In addition, the state audit is a form of the state financial control, which is a prerequisite for the successful functioning of the financial system of any state and the main function of management.

The scientific novelty of the results is the development of a classification of the state audit. The further area of research is building a system of state audit.

References: 1. Дікань Л. В. Людський фактор в забезпеченні ефективності державного внутрішнього фінансового контролю / Л. В. Дікань, Є. В. Дейнеко // Економіка розвитку. – 2011. – № 3 (59). – С. 10–12. 2. Дікань Л. В. Фінансовий контроль: теорія та методологія : монографія / Л. В. Фінанський контроль. н. В. Синюгіна. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2009. – 92 с. З. Дрозд. І. К. Державний фінансовий контроль : навч. посіб. / І. К. Дрозд, В. О. Шевчук. – Київ : ТОВ "Імекс–ЛТД", 2007. – 304 с. 4. Слободяник Ю. Б Стратегія формування і розвитку системи державного аудиту в Україні / Ю. Б. Слободяник // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія "Економіка". - 2011. -Спецвип. 33, ч. 1. - С. 193-196. 5. Сухарева Л. О. Державний аудит ефективності: системність, організація, методика : монографія / Л. О. Сухарева, Т. В. Федченко. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. – 289 с. 6. Чумакова І. Ю. Внутрішній аудит в Україні: організаційні засади створення в центральних органах вико-навчої влади / І. Ю. Чумакова // Фінанси України. – 2011. – № 10. – С. 95–109. 7. Стандарти з аудиту INTOSAI / новий переклад, підготовлений для Рахункової палати України Проектом TASIS "Аудит державних фінансів". – Київ : Рахункова палата України, 2002. - 48 с. 8. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон Здійснення державного фитансового контролю в 2 країн . Закон України № 2939-XII від 26.01.1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show /2939-12. 9. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 р. № 2542-III (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zakon. rada.gov.ua. 10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : // http://www.zakon.rada.gov.ua. 11. Дікань Л. В. Внутрішній контроль в умовах реформування системи державного фінансового контролю: стан впровадження та перспективи розвитку / Л. В. Дікань, Н. В. Синюгіна, Є. В. Дейнеко // Актуальні проблеми економіки. - 2014. - № 4 (154). - С. 446-454. 12. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю, схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.05.2005 р. № 158-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua. 13. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту окремих господарських операцій, затверджений наказом МФУ від 25.06.2014 р. № 214 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0826-14. 14. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту виконання

місцевих бюджетів, затверджений постановою КМУ від 12.05.2007 р. № 698 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://195.78.68.73/kru /uk/publish/ article/84542. 15. Порядок проведення органами державної контрольно-ревізійної служби державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2006 р. № 361 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http:// www.zakon.rada. gov.ua. 16. Порядок проведення органами державної контрольно-ревізійної служби аудиту ефективності виконання бюджетних програм, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.2004 р. № 1017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zakon. rada.gov.ua. 17. Про Рахункову палату : Закон України № 576-VIII від 02.07.2015 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу http://www.zakon.rada.gov.ua. 18. Слободяник Ю. Б. Формування системи державного аудиту в Україні [Текст] : монографія /Ю.Б. Слободяник. – Суми : ФОП А. С. Наталуха, 2014. – 321 с. Стандарти внутрішнього аудиту : наказ Міністерства фінансів України від 04.10.2011 р. № 1247 / Офіційний сайт Верховної ради України. - Режим доступу : http://zakon4. rada.gov.ua/laws/show/z1219-11. 20. Про стратегію розвитку системи управління державними фінансами : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 774-р [Електронний pecypc]. - Режим доступу : http://www.zakon.rada.gov.ua. 21. Чумакова І. Ю. Сучасний стан та необхідність організаційнометодологічного забезпечення розвитку внутрішнього аудиту в Міністерстві фінансів України / В. М. Король, І. Ю. Чумакова // Фінанси України. – 2015. – № 5. – С. 104–126. 22. Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль: питання теорії та практики : монографія / О. А. Шевчук. – Київ : УБС НБУ, 2013. – 431с.

References: 1. Dikan L. V. Liudskyi faktor v zabezpechenni efektivnosti derzhavnoho vnutrishnoho finansovoho kontroliu [The human factor in the provision of the internal financial state control] / L. V. Dikan, Ye. V. Deineko // Ekonomika rozvytku. – 2011. – No. 3 (59). – P. 10–12. 2. Dikan L. V. Finansovyi kontrol : teoriia ta metodolohiia : monohrafiia [Financial control: theory and methodology : monograph] / L. V. Dikan, Yu. O. Holub, N. V. Syniuhina. – Kharkiv : Vyd. KhNEU, 2009. – 92 p. 3. Drozd I. K. Derzhavnyi finansovyi kontrol : navch. posib. / I. K. Drozd, V. O. Shevchuk. – Kyiv : TOV "Imeks–LTD", 2007. – 304 p. 4. Slobodianyk Yu. B. Stratehiia formuvannia i rozvytku systemy derzhavnoho audytu v Ukraini / Yu. B. Slobodianyk // Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriia "Ekonomika". – 2011. – Spets. vyp. 33, ch. 1. – P. 193–196. 5. Sukhareva L. O. Derzhavnyi audyt efektyvnosti: systemnist, orhanizatsiia, metodyka : monohrafiia [Efficiency state audit : systematicity, organization, methods : monograph] / L. O. Sukhareva, T. V. Fedchenko. - Donetsk : DonNUET, 2013. -289 p. 6. Chumakova I. Yu. Vnutrishnii audyt v Ukraini: orhanizatsiini zasady stvorennia v tsentralnykh orhanakh vykonavchoi vlady [Internal audit in Ukraine : organizational principles of formation in central executive bodies] / I. Yu. Chumakova // Finansy Ukrainy. – 2011. - No. 10. - P. 95-109. 7. Standarty z audytu INTOSAI / novyi pereklad, pidhotovlenyi dlia Rakhunkovoi palaty Ukrainy Proektom TASIS "Audyt derzhavnykh finansiv." – Kyiv : Rakhunkova palata Ukrainy, 2002. – 48 p. 8. Pro osnovni zasady zdiisnennia derzhavnoho finansovoho kontroliu v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 26.01.1993 r. No. 2939-XII [Electronic resource]. – Access mode : http://zakon0. rada. gov.ua/laws/show/2939-12. 9. Biudzhetnyi kodeks Ukrainy vid 21.06.2001 r. No. 2542-III (zi zminamy) [Electronic resource]. – Access mode : http://www.zakon. rada.gov.ua. 10. Hospodarskyi kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 r. No. 436-IV (zi zminamy) [Electronic resource]. - Access mode : //http://www.zakon.rada.gov.ua. 11. Dikan L. V. Vnutrishnii kontrol v umovakh reformuvannia systemy derzhavnoho finansovoho kontroliu: stan vprovadzhennia ta perspektyvy rozvytku [Internal control under the reformation of the state financial control system: implementation and prospects for development] / L. V. Dikan, N. V. Syniuhina, Ye. V. Deineko // Aktualni Problemy Ekonomiky. -2014. - No. 4 (154). - P. 446-454. 12. Kontseptsiia rozvytku derzhavnoho vnutrishnoho finansovoho kontrollu, zatverdzheno rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24.05.2005 r. No. 158-r [Electronic resource]. - Access mode : www.minfin.gov.ua. 13. Poriadok provedennia Derzhavnoiu finansovoiu inspektsiieiu, ii terytorialnymy orhanamy derzhavnoho finansovoho audytu okremykh hospodarskykh operatsii, zatverdzhenyi nakazom MFU vid 25.06.2014 r. No. 214 [Electronic resource]. - Access mode : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0826-14. 14. Poriadok provedennia Derzhavnoiu finansovoiu inspektsiieiu, ii terytorialnymy orhanamy derzhavnoho finansovoho audytu vykonannia mistsevykh biudzhetiv, zatverdzhenyi postanovoiu KMU vid 12.05.2007 r. № 698 [Electronic resource]. - Access mode : http://195.78.68.73/kru/uk/publish/article/84542. 15. Poriadok provedennia orhanamy derzhavnoi kontrolno-reviziinoi sluzhby derzhavnoho finansovoho audytu diialnosti subiektiv hospodariuvannia, zatverdzehenyi postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 25.03.2006 r. № 361 [Electronic resource]. – Access mode : http:// www.zakon.rada.gov.ua. 16. Poriadok provedennia orhanamy derzhavnoi kontrolno-reviziinoi sluzhby audytu efektyvnosti vykonannia biudzhetnykh prohram, zatverdzehenyi postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10.08.2004 r. No. 1017 [Electronic resource]. – Access mode : http:// www.zakon.rada.gov.ua. 17. Pro Rakhunkovu palatu : Zakon Ukrainy vid 02.07.2015 r. No. 576-VIII [Electronic resource]. – Access mode : http:// www.zakon.rada.gov.ua. 18. Slobodianyk Yu. B. Formuvannia systemy derzhavnoho audytu v Ukraini [Tekst] : monohrafiia [Fomation of the state audit system in Ukraine : monograph] / Yu. B. Slobodianyk. – Sumi : FOP Natalukha A. P., 2014. – 321 p. 19. Standarty vnutrishnoho audytu : Nakaz Ministerstva finansiv Ukraini vid 04.10.2011 r. No. 1247. -Ofitsiinyi sait Verkhovnoi rady Ukrainy. – Access mode : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show /z1219-11. 20. Pro stratehiiu rozvytku systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy : Rozporiadzennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 1 serpnia 2013 r. No. 774-r [Electronic resource]. - Access mode : http://www.zakon. rada.gov.ua. 21. Chumakova I. Yu. Suchasnyi stan ta neobkhidnist orhanizatsiino-metodolohichnoho zabezpechennia rozvytku vnutrishnoho audytu v Ministerstvi finansiv Ukrainy [The current condition and the necessity for organizational and methodological support for internal audit development in the Ministry of Finance of Ukraine] / V. M. Korol, I. Yu. Chumakova // Finansy Ukrainy. - 2015. -No. 5. - P. 104-126. 22. Shevchuk O. A. Derzhavnyi finansovyi kontrol: pytannia teorii ta praktyky: monohrafiia [The financia] state control: theory and practice : monograph] / O. A. Shevchuk. -Kyiv : UBS NBU, 2013. – 431 p.

Information about the authors

L. Dikan – PhD in Economics, Professor, Head of the Department of Control and Audit of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (9-A Nauky Ave., Kharkiv, Ukraine, 61166, e-mail: dikan40@mail.ru).

I. Shevchenko – postgraduate student of the Department of Control and Audit of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (9-A Nauky Ave., Kharkiv, Ukraine, 61166, e-mail: irina_shevchenko@inbox.ru).

Інформація про авторів

Дікань Лариса Василівна – канд. екон. наук, професор, завідувач кафедри контролю і аудиту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (просп. Науки, 9-А, м. Харків, Україна, 61166, e-mail: dikan40@mail.ru).

Шевченко Ірина Олександрівна – аспірант кафедри контролю і аудиту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (просп. Науки, 9-А, м. Харків, Україна, 61166, e-mail: irina_shevchenko@inbox.ru).

Информация об авторах

Дикань Лариса Васильевна – канд. экон. наук, профессор, заведующая кафедрой контроля и аудита Харьковского национального экономического университета имени Семена Кузнеца (просп. Науки, 9-А, г. Харьков, Украина, 61166, e-mail: dikan40@mail.ru).

Шевченко Ирина Александровна – аспирант кафедры контроля и аудита Харьковского национального экономического университета имени Семена Кузнеца (просп. Науки, 9-А, г. Харьков, Украина, 61166, e-mail: irina_shevchenko@inbox.ru).

> Стаття надійшла до ред. 30.08.2016 р.